

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Brage-Snak om Græske og Nordiske Myther og Oldsagn for Damer og Herrer

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Brage-Snak om Græske og Nordiske Myther og Oldsagn for Damer og Herrer", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 197. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1844_791A-txt-shoot-idm8804.pdf (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

XIV.

Den Danske Odin.

Jeg er blevet lidt stakaandet, og naar De vidste hvad jeg veed, da vilde De finde det meget naturligt, og, skiøndt De sagtens ikke vil troe det, har jeg dog ingen Ro, førend jeg faaer Dem fortalt, at ligesom jeg stod færdig og vilde gaae herom, og tænkte paa, hvordan jeg i Aften skulde faae Munden op, see, da kom der en gammel, rynket Kiælling humpende ind ad Dørren til mig, og jeg tilstaaer, jeg rystede som et Æspeløv, for jeg saae strax, det var den gamle Hex, Moer *Ællen* fra *Udgaards-Loke*, som satte selv Thor i Knæ, og jeg er aldrig mindre brydsk end naar jeg skal herop og staae paa "Forundrings-Stolen", hvad *Damerne* nok veed, det er imellemstunder ingen Spas blot at sidde paa, skiøndt man maa holde Ørene stive, saalænge man kan.

Du veed nok slet ikke, sagde *Ællen*, hvordan Du skal komme derop i Aften; vil du laane mine Krykker?

Nei, ellers mange Tak, sagde jeg, og gik baglænds henimod Væggen for at have Ryggen fri, men det hjalp ikke, for Hexen sagde: ja, ja, saa skal jeg nok selv følge Dig derop; og, uden at vente paa mit Svar; forsvandt hun for mine Øine, og hængde bag paa min Ryg, og tog mig saa kiærlig om Halsen, at jeg maatte snappe efter Veiret og havde nær ikke faaet det. Klokken var imidlertid slaaet og jeg maatte afsted, og vel er der ikke langt fra *Vimmelskafte* herom, men 199De kan dog troe, jeg havde mit Læs med det Følgeskab, saa De havde neppe faaet mig at see iaften, hvis jeg ikke strax om Hjørnet havde mødt en kiøn gammel Mand med et godt Øie, som strax saae, hvad jeg skadte, og sagde til mig: hvad er det, du gaaer og slæber dig fordærvet paa? det var godt, jeg mødte jer, for Pokker maa løbe om Kap med den Kiælling, men hun pleier ellers at ligge i min Lomme, laan mig hende, og gaae saa kun du: jeg skal strax være hos jer.

Det lettede lige paa Timen og nu skyndte jeg mig herop og vilde blot trække Veiret, til han med *Øiet*, der puttede Hexen i Lommen, kommer med, for De kan jo nok høre, det var den *gamle Odin*, der bærer sin Alder saa godt, at man har ondt ved at see, han er blevet en Dag ældre siden han løb fra os i *Braavalle-Slaget*, og det er dog vist over tusind Aar siden; men det er sandt, det skulde jo være et særdeles Lykke træf, hvis *Damerne* havde hørt noget om *Braavalle-Slaget*, for alt saadant Noget pleier *Herrerne* at beholde for dem selv, og jeg maa da i al Korthed fortælle, at histovre, paa den anden Side *Øresund*, i *Bleking*, er der en Klippe, som hedder *Runemo*, og som der endnu staaer *Runer* paa om det forfærdelige Slag, hvori den sidste gamle *Skjoldung*, *Harald Hildetan*, faldt, og hvad kun er altfor klart, *Lykken* med det Samme gik over fra det gamle *Danmark* til det unge *Sverrig*, og det udtrykker Oldsagnet smukt og rigtigt saaledes, at *Odin*, som havde været *Danmarks* Skyts-Aand fra Arildstid, satte først Splid mellem den gamle *Harald Hildetan* i *Danmark*, og hans unge Systemson, *Sigurd Ring* i *Sverrig*, og gav derpaa selv under *Slaget Harald* sit Banesaar. Det er nemlig ikke alene klart, at *Odins-Templet* i *Upsal* var siden det ypperste Offersted i *Norden*, indtil *Christendommen*, i det niende 200og tiende Aarhundrede indførdes hos os, men at *Alderdommen* hos os med det Samme opgav *Aanden*, som ene havde sat den istand til at styre baade *Ungdom* og *Manddom*, baade *Tyr* og *Thor*, til fælles Bedste, det seer man grant, ikke blot paa *Gorm* den Gamle og *Harald Blaatan*, men endnu bedre paa *Valdemar* den Store og *Valdemar Seier* og *Christian* den Fjerde, da de blev gamle. Maatte det derfor kun stadfæste sig, hvad han med *Øiet* sagde til mig, at *Odin* virkelig kommer til os igjen, før vi veed det, da maae vi Allesammen sige: velmødt! thi da faaer vi en *glædelig* Jul og et *lyksaligt* Nyaar.

Det, kan vi nemlig Alle forstaae, vilde være deiligt, naar "Ungdom og Viisdom kunde følges ad", for saa gjorde Ungdommen ingen dumme Streger, og saa var Viisdommen ikke død og magtesløs, og dette Følgeskab har aabenbar ingensteds i Verden fundet Sted i saa høi en Grad, som i det gamle *Norden*, og da især i *Danmark*, i Kong *Skjolds* og Kong *Rolvs* og *Frode Fredegods* Tid, da den unge, dristige *Tyr*, og den stærke, mandhaftige *Thor*, immer gjorde eet med den gamle, erfarne og vise *Odin*, som er den eneste Maade, hvorpaa Følgeskabet kan finde Sted, for at hexe Erfaringen til sig, førend den kommer af sig selv, det lærer al Erfaring, lader sig ikke gjøre, og at man umulig kan blive klog uden Erfaring, det følger af sig selv, saa, naar *Philosopherne* har paastaaet det Modsatte, da har de kun soleklart beviist, at enten var de dumme paa Alt, eller dog, at hvor kloge de end kunde være paa Himmelenes Løb, saa var de dog Tossier paa Jorden.

Sad vi saaledes oppe mellem Stjernerne og havde Øine derefter, saa vi klart oversaae det Hele, da maatte vi være Narre om vi vilde krybe ned og reise Verden rundt, selv paa 201en Jern-Bane, for at see i Stumper og Stykker, hvad der baade var meget kiønnere og klarere, naar det under Eet overskuedes i Sammenhæng, og var jeg *Vorherre* selv, som havde skabt det Hele, da kunde det heller aldrig falde mig ind, smaalig at udfritte enten hvad hver Ting duede til eller hvordan det bedst kunde bruges, men om jeg saa ti Gange var *Professor* i *Philosophien* enten i *Königsberg* eller *Berlin*, saa var jeg dog en stor Nar, hvis jeg bildte

mig ind, enten, at jeg virkelig sad mellem Syv-Stjernerne med et Par Sole til Øine, eller at jeg var *Vorherre* selv, som vidste Alting forud, og behøvede kun at give et Nik eller et Vink, saa rettede Erfaringen og al Verden sig efter mig.

See, det var ogsaa *Odins* Tankegang, derfor valgde han heller at blive ved Jorden og tjene sig op til en Halvgud, end at fare op som en Løve og falde ned som et Faar, eller bygge Kasteller i Luften og gaae i Taaget paa Jorden. *Odin* var altsaa hvad de Tydske Philosopher med en meget fornem Mine kalder en blot *Empiriker*, men hvad *John Bull* kalder en *Kiendsgjernings-Mand*, men han indskrænkede sig naturligviis hverken til de Kiendsgjerninger, man kan see i Engeland, Skotland og Irland, eller til dem, man kan tage og føle paa med begge Hænder, eller til dem, man kan opleve i et halvt eller heelt Aarhundrede, nei, vel havde han kun eet Øie til daglig Brug, eller saa dog kun med eet Øie ad Gangen, hvad Dr. *Gall* og Phrenologerne forresten paastaaer, er Tilfældet med os Alle, men saa brugde han ogsaa Øiet desbedre, hvor han kom, og da den ottebenede *Sleipner* som en Struds bar ham ligesaa godt til Vands som til Lands, saa gjorde han mange Udenlands-Reiser, og da han havde levet lige fra *Ymers* Tid, saa havde han oplevet Alt, hvad der var skedt i hele Verden i Tidens Løb, og brugde herlige Midler til at 202samle sine Tanker, udvide sine Kundskaber og styrke Hukommelsen. Først havde han et Høisæde, som hed *Lydskjalv*, hvor han kunde høre hvad Folk sagde rundt omkring ham, selv naar de hviskede; og dernæst havde han to Ravne, *Hugin* og *Munin*, som var godt skaaret for Tungebaand, de fløi ud hver Morgen, al Verden rundt, og kom igien om Aftenen og satte sig hver paa sin Skulder og bragde ham Beskeed om Alt, hvad de havde seet. Endelig, naar han blev lidt urolig for Fremtiden, sendte han *Brage* og *Loke* og *Heimdal* til Urda-Kilden at raadsørge *Nornerne*, som der gav deres Orakelsvar, og blev han vankelmødigt, saa red han selv til *Mimers Brønd* og fik sig et Bæger ægte Ygdrasils-Miød at styrke sig paa. Ja, Noget af det Bedste, baade til at forsøde Alderdommen og opmuntre Sindet og holde Alt i Ligevægt, havde jeg dog nær glemt, for det var en midaldrende Frue, ved Navn *Saga*, som boede kun et Par Bøsseskud fra *Valhal*, og havde en meget smuk Mund og en klar Stemme, og tillige smukke Øine med sikkert Blik, en smuk Pande med megen Vittighed i, og nydelige Smilehuller, med en lille skielmsk Dværg i hvert, men saa lille bitte, at man ikke kunde see ham uden Forstørrelses-Glas, og samme Frue besøgte *Odin* hver evige Dag og sad en Times Tid eller To og snakkede med hende, og drak et godt Glas Vin, som hun altid havde, og det af et deiligt Guld-Bæger, hun selv havde nippet til.

Men var *Odin* ikke gift, og hvad sagde hans Kone til det?

Jo vist var han gift og det meget godt, og det Sidste spurgde jeg ham ogsaa om engang, da han fortalte mig, hvor smuk Fru *Saga* var, for det staaer ikke i *Edda*, det har jeg fra hans egen Mund, men han slog det hen i Spas og sagde: 203ja, hvad siger vel din Kone til det, at du staaer og roser Damerne hveranden Aften!

Det slog mig, saa jeg trængde ikke videre ind paa ham, og kan da her endnu mindre gaae dybt ind i den Materie, hvis jeg ikke, over den smukke Mund og de smukke Øine og hvad meer der baade siger og forstaaer sig selv imellem os, reent har glemt, hvad vi taler om, glemt, hvilken gammel, kold og tør Krabat, den samme *Odin* dog egenlig er, saa det gaaer med ham som med den virkelige, velbekiendte *Alderdom*, at han maa være saa klog, saa han kan høre Græsset groe, og saa morsom, at han kan faae døde Folk til at lee, og saa føielig, at man kan svøbe ham om en Finger, saa stikker han dog hverken de unge Herrer ud hos Damerne, ikke heller fordunkler han enten Ungdom eller Manddom med sin Daad. Naar vi derfor kalder *Odin* Nordens *Aand*, da lader det sig kun høre, fordi vi er vant til at bruge *Sjæl* og *Aand* iflæng, og *Odin* unægtelig er *Sjælen* i den Nordiske Anskuelse, men naar vi ved *Aand*, som det sig bør, forstaaer den høiere *Livs-Kraft*, der giver det Nordiske Kæmpeliv sit store Øiemed, sin indvortes Styrke og eiendommelige Præg, da er det aabenbar hverken *Odin*, *Thor* eller *Tyr*, men *Balder*, *Nornerne* og *Urda-Vældet*, eller, som vi i daglig Tale vilde sige: Barndommens Guldalder, Forsynet og Skjalde-Aaren. Kun forsaavidt Kæmpelivet baade i sin unge og dristige, sin stærke og følsomme, og sin svage men erfarne og oplyste Alder, vil lade sig besjæle af denne *Aand*, der kræver fælles Opoffrelse, som Asernes i Ragnaroke, kun forsaavidt faaer det Nordiske Kæmpe-Liv det høiere, verdenshistoriske Præg og Øiemed, som jeg paastaaer, det har havt og haaber derfor, det igien vil faae.

Vel gaaer det her i *Aandens* Høide, ligesom i Hjertets 204Dybde, at vi maae blive staaende for en *Livs-Hemmelighed*, som vi ikke kan begribe, men maae enten gaae glip ad eller tage som den er, og nøies med en dunkel Forestilling om og en levende Følelse af, saa jeg vil ligesaalidt prøve paa at forklare dem *Livs-Strømmen* i *Norne-Haanden* eller Sikkerheden paa *Balders* Gienkomst, som vores egen Fødsel eller Udødeligheds-Haabet, men hvordan den *Historiske Anskuelse*, der fødes med *Børs* tre Sønner og kneiser med *Borgen* af *Ymers* Øienbryne, fik et mythisk Udtryk for sin Kraft og Virkelighed i de tre *Norner*, det burde jeg maaskee allerede tidligere gjort dem opmærksom paa, og kan nu ikke længer opsætte. Ligesom nemlig *Nornerne* i det Hele, med *Livs-Strømmen* og *Skæbnen* i deres *Haand*, udtrykker den hemmelighedsfulde Styrelse af hele Menneske-Slægten Levnets-Løb til et stort og glædeligt Maal, et Maal, det er de Nordiske Kæmpeguders Ære ei blot at ville kæmpe, men, naar det saa maa være, opoffre sig for, saaledes aabner *Nornernes* Trilling-Skikkelse os et Overblik af Styrelses-*Maaden*, som vore Kæmpefædre tænkte sig den. De veed maaskee, at man sædvanlig har villet forklare de tre *Norner* ved de tre Tider: den Forbigangne, Nærværende og Tilkommende, men det var aabenbar kun en blind Efterligning af de Græske Philosopher, der havde prøvet saaledes at forklare deres tre *Moierer* eller *Parcer*, for det er klart, at saa nødvendig Tidens Tredeling er til enhver historisk Anskuelse og findes derfor udtrykt i *Børs* tre Sønner: *Odin*, *Hæner* og *Løder*,

saa ørkesløs og intetsigende er den, naar vi spørge om *Styrelsen* og *Styrelses-Maaden*, der jo altid maa være eens. Derimod lærer den historiske Anskuelse os snart, at enhver stor Begivenhed har tre Afdelinger, ikke blot i sin Skikkelse, som *Begyndelse*, *Midte* og *Ende*, men ogsaa i sin virkelige Udvikling, som *Spaadom* eller Formodning, som *205Kamp* med allehaande Hindringer og endelig som et til Formodningen svarende *Udfald*, saa i Nordens historiske Anskuelse maa Nornernes Tretal nødvendig svare dertil, og herpaa hentyder ogsaa virkelig deres Navne; thi *Urd* betyder det Vordende, hvorfor ogsaa Norne-Oraklet kaldes *Urda-Stolen*, *Verdan* betyder det Afværgende eller *Hindrende*, og *Skuld* hvad der alligevel skal skee, altsaa Opfyldelsen af Urds Spaadom. Dette faae vi vel nuomstunder nærmest for Øie ved at tænke paa *Dramaet* og *Skuepladsen*, hvor vi ganske uvilkaarlig gjør den Fordring, at *Enden* skal svare til *Begyndelsen*, og at *Midten* skal ved passende Hindringer spænde vor Opmærksomhed og forhøje vor Deeltagelse, eller som vi pleie at udtrykke os: skal slaee en Knude, vi maae ønske at see løst. Da jeg imidlertid holder meget mere ad det virkelige Liv paa den store Skueplads end ad Skyggen paa den Lille, derfor langt mere ad Verdens-Historien, end ad al Verdens Theater-Stykker, saa seer jeg meget heller Norne-Trillingen speile sig i det historiske Verdens-Hav end i Blækkornet og Bogtrykker-Svæerten, og Skikkelserne bliver nuomstunder i dette Speil saa kæmpemæssige, at *Størrelsen* bøder paa Afstanden, saa man behøver egenlig kun Odins-Øiet, som til enhver historisk Anskuelse er uundværligt, for at see, at *Oldtiden*, som Slægtens Ungdom, under Fantasiens Septer, er den høipoetiske og prophetiske, *Middel-Alderen*, som Manddommen i Følelsens Dronning-Tid, er den historisk Indviklede, og *Nyaarstiden*, som Slægtens Alderdom, under Forstandens Skolemesterskab, skal være den oplysende og forklarende.

De synes formodenlig ikke godt om, at Slægtens Alderdom skal være vores Deel af Tiden, for det er et sandt Ordsprog, at Alle vil længe leve, men Ingen gammel hedde, og hvad jeg sagde dem strax iaften, beviser noksom, jeg tænker ligesaa, men 206det er nu engang ikke anderledes i denne Verden, end at naar man lever længe, saa bliver man gammel, enten man vil eller ei, og vil vi blive kloge paa Menneske-Livet, maae vi endelig vænne os af med det barnagtige Forlangende, at Livet skal rette sig efter os og Alting gaae efter vort Hoved, hvad da ogsaa vilde blive en naragtig Gang, eftersom enhver af os har sit eget Hoved, der slet ingen Lyst har til enten at gaae eller springe efter Andres Hoveder, men vi maae vænne os til den i Førstningen lidt ubehagelige Tanke, at hvad der er sandt, det bliver ved at være sandt, enten vi saa ønsker det eller ikke, saa det er meget klogere, med den gamle *Odin* og Engelskmanden, at tage Livet og Verden som de er, og see til at gjøre os dem saa nyttige, som muligt, end, med den unge Philosophi og Tydskerne, at spille sin Tid og sine Kræfter paa at skabe Livet og hele Verden om efter sit Hoved, og saa springe i Flint, fordi det ikke vil lykkes, fordi det Umulige ikke vil lade sig gjøre!

Ligesom vi derfor Allesammen, Damer saavel som Herrer, maae finde os i, at Menneske-Naturen hos os bliver ældre hvert Aar, og kiendelig ældre, naar Følelsen taber sin Ild, Øiet sin Klarhed og Haanden sine Kræfter, saaledes maae kloge Folk virkelig ogsaa finde sig i, at Menneske-Naturen følger de samme Love i det Store som i det Smaa, i alle Folkefærds og hele Slægtens Levnets-Løb, saavel som i vores, og naar vi blot kan finde os i det, da behøver vi kun at lukke vore Øine op for at see, at i det mindste Folkene i *Norden* er ligesaa gamle som *Odin*, saa man maatte kun ønske, de var ligesaa raske og rørige, muntre, erfaringskloge og poetiske som han.

Ogsaa herved maa John *Bull* rinde mig ihu, for der er aabenbar for Øieblikket ingensteds saa kiendelige Spor enten af *Odin*, *Tyr* eller *Thor*, eller i det Hele af den oldnordiske Livs-Anskuelse, som i *Engeland*, hvor man dog neppe kiender 207*Edda* af Navn og hardtad reent har glemt sin Nordiske Byrd. Dette beviser iblandt Andet, at Menneske-Naturen lader sig ligesaa lidt som Bjerg-Naturen skabe om af de skiftende Tider, Anskuelser og Menneske-Hænder, og at den Nordiske Menneske-Natur, naar den blot anspores ved frit Spillerum, vilde ogsaa hos os endnu, i Forhold til sin Alder og til Samtiden, gjøre baade dristige, mandhaftige og kloge Kæmpeskridt; men hvad om nu John *Bull* tillige saae sig selv og Norden og det hele Menneske-Liv med *Odins-Øiet*, tog immer i Betragtning, hvad han nu endogsaa tit griber til de latterligste Midler for at skjule, at han er ingen Springfyr og heller ingen Stærkodder meer, men igrunden en gammel Mand, kun med Kæmpe-Kræfter for sin Alder, som, velforstaaede, tilbørlig skaanede og godt anvendte, endnu i mange Aar, om Forsynet vil, kan skiænke ham et fornøieligt Liv og en udstrakt, gavnlig Virksomhed, hvilken Halvgud, hvilken *Odin*, med Tyr og Thor, med Brage, Loke og Heimdal til sin Tjeneste, *Mimer* til sin Raadgiver og *Saga* til sin Veninde, vilde da John *Bull* ikke være og hver Dag mere kiendelig blive! Og hvad kunde og skulde vi da ikke blive, vi kværsiddende Nordboer, som er slet ikke ældre end John *Bull*, slet ikke af ringere Byrd, men Børn af den samme gode Malke-Ko, *Ød-Humle* kaldt, Brødre til den samme *Odin* som han, med langt mindre tykt, sammenløbet Blod, langt mere poetisk Liv og langt sødere Damer! Hvilket *Lydskjælv* kunde her ikke være i den grønne Lund, hvor ingen Jernbaner og Fabriker i Hundrede-Tal gjør en Larm, som den, der i Engeland knap lader Folk faae Ørenlyd! Hvilke frugtbare Kundskabs-Skatte vilde ikke Odins Ravne, *Hugin* og *Munin*, Tanken og Mindet, daglig bringe os fra al Verden, vi, som endnu dog spørger om Andet, end hvor det 208bedste Marked, de fleste Penge og de mest drivende Maskiner er at finde!

Ja, blev kun Odins-Øiet for Menneske-Livet ret lukket op hos os, da vilde der, siden *Balders Død*, aldrig være seet saa muntert og yndigt et Levnets-Løb, som her, hvor *Odins* Dronning, Datter af *Fjorvin* den Livsalige, den moderlige *Frigga* med det dybe Øie, som veed alle Hemmeligheder, men røber dem ikke, hvor hun og den halvgræske *Freya*, Ømheden selv, men i Skjoldmø-Dragt med Fjederham, aabenbar lever endnu og forliges godt, og hvor *Sagas* yndige Skovhus ved Søen staaer og venter paa hende og paa Fornyselsen af

de gamle Dage, da hun og *Odin* drak med hinanden den klare Vin af det fælles Guldbæger, ja, lod vort klare, deilige Modersmaal flyde som Vin fra veltalende Læber!

Saadanne Betragtninger, fromme Ønsker og dristige Forhaabninger, er jo vist nok ikke den rette Forklaring af Nordens verdenshistoriske Myther, som alle aande Daad, selv naar de, som *Odins-Mytherne*, dreie sig om Raad for Uraad, og de finde derfor deres eneste rette Forklaring i et nyt ægte Nordisk Levnets-Løb, passende til Øieblikket, dets Tarv, Kræfter og Omstændigheder, men til Skabelsen deraf, altsaa til Mythernes rette Forklaring, bidrager dog en gammelagtig Skjald sin Skiærv og sit Alt, naar han stræber at vække de samme Betragtninger, Øn sker og Forhaabninger hos den yngre Slægt af begge Kiøn, hvis lykkelige Kaar det er at kunne bidrage rigelig af Livets og Hjertets Fylde til et Nordisk Gyldenaar, der aabenbar kan og bør blive det yndigste paa Jorden.

Ja, taget i og for sig selv, er det *nærværende* Øieblik altid igrunden tomt, og neppe nogensteds tommere end hos os, men taget paa *Nordisk*, som et Stade til Overblik af det Forbigangne, og en levende Overgang til det Følgende, er det *209*nærværende Øieblik altid rigt og frugtbart, selv for Alderdommen, og, just ved den erfaringskloge Alderdoms Hjelp, frugtbart for Menneske-Livet, det er aabenbar Grund-Tanken i *Odins-Mythen*, og den Perle, jeg fra alle Sider ønskede at oplyse, vis paa, at lykkes det, da vil dens Glands tale for sig selv og dens Værdi med hvert Aar skattes høiere; thi der har været faa Øieblikke enten i vort Folke- eller i hele Menneske-Slægts Levnets-Løb, der saa aabenbar var *Overgange* til en lang og vigtig Fremtid, som det nærværende, og der har aldrig været et Øieblik, der enten var saa trængende til et lyst Overblik af det Forbigangne eller saa skikket dertil, og ligesom denne Øieblikkets Storhed og Vigtighed, i sin levende Forbindelse med Fortid og Fremtid, giennem en heel Menneske-Alder, har trøstet mig over dets eiendommelige, mageløse Tomhed, hvor det vilde være selvstændigt; saaledes træder denne Storhed og Vigtighed mig nu med hvert Aar og snart hver Dag nærmere, som Noget, der ikke blot vil betragtes men benyttes, ikke blot vederkvæge men virke, ikke blot oplyses men virkelig forklares, og derved er *Odins-Mythen* sprunget frem for mig i det ny Lys, hvori jeg nu stræber at fremstille den, som et *Alderdoms-Mønster* i Nordens Aand, i sig selv tiltrækkende, især for os Ældre, og vidunderlig i Sammenligning med Grækernes *Pluto*, som er det Tilsvarende!

Ja, da jeg pegede paa, hvordan Menneskets Natur-Liv med sine fire Aarstider speiler sig i Kronos og hans tre Sønner, da saae de vist Alle, at *Pluto* med sit Skygge-Rige kun alt for klart afbilder Alderdommen, som vi sædvanlig møde den, kun med lidt meer eller mindre af den kolde, tørre Forstand, Livs-Fylden og Kraften berøvet, og dobbelt ynkelig, naar den sætter sin Ære og søger sin Glæde i at sidde høit paa sin Skygge-Throne og med sit Skygge-Spir beherske de utallige *210*Skygger af Tanker, Følelser og Begivenheder, som tomme og tause vrimle i Forstandens *Hades*. At Græker-Aanden ogsaa havde et mageløst godt Øie for dette Alderdommens Skygge-Rige, see vi ikke blot i *Odysseens* mesterlige Beskrivelse deraf, men vel endnu bedre af Usynligheds-Hjelmen paa *Plutos* Hoved, Staven, Maalestokken og Nøglen i hans Haand, og Cerberus ved hans Side, som loggrer for alle dem, der vil ind, men viser dem Tænder, som vil ud; thi Pegen med Støtte-Staven, Bog-Staven naturligviis især, Maalen af Alt med sin egen Alen, og Nøgle-Prøven i alle Laase, det er jo den kolde, tørre Forstands udelukkende Syssel, og har den en Smule Kraft til sin Raadighed, er det jo sædvanlig en Cerberus, gnaven over Livet og gnavende paa det, kun loggrende for hvad der gaaer over til Skygge-Riget, fnysende, naar Noget vil sprænge dets Porte og vende tilbage til de Levendes Land. Slet saa grueligt, tomt og glædeløst var nu vel ikke det Græske Alderdoms-Begreb i den Mythiske Tid, da det formildedes lidt ved *Persephone* med Blomster-Krandsene, men om Blomsterne end beholde deres Farver i de Dødes Rige, saa tabe de dog Duften, og saaledes som Forstands- og Alderdoms-Begrebet er ikke blot kommet til os giennem Latin-Skolen, men der indpodet i os, indpodet i Ungdommen, ja hardtad i Barndommen fra Slægt til Slægt, er det vist nok intet Under, at Menneske-Livet meer og meer henvisnede under *Pluto-Spiret*; det er kun et Vidunder, at vi endnu kan sørge derover og tale derom og haabe bedre Dage. Men at det dog er muligt, derfor maae vi takke den *Aand*, som skabde *Odins-Mythen* med hele den Nordiske Livs-Anskuelse og det *Hjerte*, som i alle Maader bar Aanden og gjemte Indtrykket af den herlige Anskuelse saa dybt, at hverken *Plutos* Stav eller Maalestok kunde naae det, og saa godt under Laas og Lukke, at alle hans Nøgler og Dirke blev til Skamme, ja *211*vi maae først og sidst velsigne *Frigga-Hjertet*, der bevarede Hemmeligheden og blev under alle Tidens Omskiftelser uforandret det samme, og gienfødte i Tidens Fylde *Odins-Øiet* hos Nordens Skjalde, og vil snart, naar *Pluto* med hele sit Skygge-Rige ei meer indpodes i Ungdoms-Knoppen, gienføde *Odin* og hele Kæmpelivet, vel lidt gammelagtigt selv i Ungdommen, men dog saa kraftigt, at selv Alderdommen har et Valhall, et Lydskjalf, et Ravne-Galder, en Mimers-Miød og Saga-Vin i Guld-Bægere, kort sagt et *Odins-Liv*, der hverken er sig selv eller Andre til Byrde, men saa mildt bevæget, saa stille muntert og saa historisk rigt, at det langt fra at afskrække kan tiltrække Ungdommen og opmuntre den til at bruge de frugtbare Aar, saa de kan stirre tilbage paa dem med Velbehag og smile til Damerne under *Sølvhaars-Kronen*!

Og hermed bliver det vel bedst at afbryde til Onsdagen efter *Nyaar*; thi vel ønskede jeg den allerkorteste Afbrydelse muligt, især for min egen Skyld, men da jeg veed, en Deel af Ungdommen tager paa Landet i *Julen*, er Afbrydelsen det mindste Offer jeg kan bringe for den uforglemmelige Velvillie, og Overbærelse med mine Egenheder, alle mine Tilhørere alt saa klart har lagt for Dagen, og jeg vil da ret af Hjertet ønske dem alle en ægte Græsk Jul og et ægte Nordisk *Nyaar*!

